

فهرست

۹	چرا در سجده گریه کردی؟
۱۲	به دیدنت آمدم چون دوستت دارم
۱۴	آخرین قطره اشک
۱۷	به سوی ما بشتاپ!
۲۰	خداحافظ ای غم و غصه
۲۲	آمدهام تا تو را یاری کنم
۲۶	با آن اضطراب بزرگ چه کنم؟
۳۱	تو سعادتمند شدی!
۳۵	مولای من! مرا تنها نگذار
۳۹	آیا صدای مهربان جبرئیل را می‌شنوی؟
۴۱	مرگ آسوده در پرتو ایمان
۴۳	دعوت‌نامه‌ای از سوی خدا
۴۶	دعایی برای لحظه آخر

۴۹	فرشتگان با شاخه گل آمده‌اند
۵۲	بوی خوش آن یار مهریان
۵۵	از بازنشستگی خبری نیست!
۵۷	شاخه گلی که فراموشی می‌آورد
۶۱	خانه بهشتی خود را نگاه کن!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آیا شما هم از مرگ می ترسید؟

من نمی دانم پاسخ شما به این سؤال چیست؛ اما این را می دانم که با خواندن این کتاب، می توانید نگاهی زیبا به مرگ داشته باشید.

براستی، چگونه است که مرگ برای مؤمن، این قدر دلنشیین است؟

چون لحظه جان دادن، چهارده معصوم علیه السلام به دیدار مؤمن می آیند و از او دلجویی می کنند.

تصور کن، لحظه جان دادن، چشم خود را باز می کنی و رسول خدا علیه السلام و حضرت علی علیه السلام را بالای سر خود می بینی!

و صدای خدای خویش را می شنوی که تو را به بهشت جاودان دعوت می کند تا در آغوش مهربانی او باشی!

و چون این صدا را می شنوی که خدای متعال او را به سوی خود فرامی خواند مرگ را در کام خود شیرین می یابی.

این کتاب که برگرفته از احادیث و سخنان اهل بیت ﷺ است به تو کمک می کند تصویری روشن و واضح از چگونگی جان دادن داشته باشی و باور کنی که با مرگ به آغوش مهر او می روی.

من این کتاب را برای تونوشتم و اکنون نوبت تو است تا کتاب خودت را بخوانی و بدانی که مرگ را هم می توان زیبا دید.

قم، مهر ماه ۱۳۸۶

مهدی خدامیان آرانی

چرا در سجده گریه کردی؟

این صدای گریه کیست که به گوش می‌رسد؟

آن آفا کیست که به سجده رفته است و چنین می‌گرید؟

بیان نزدیک برویم.

عده‌ای دور او جمع شده‌اند.

یکی از آنها می‌گوید:

ای امیر مؤمنان!

گریه شما، قلب ما را آتش زد، شما را چه شده است؟

حتماً متوجه شده‌ای که من تو را به مسجد کوفه برده‌ام تا برایت خاطره‌ای از

حضرت علی علیه السلام نقل کنم.

صدای گریه حضرت علی علیه السلام در سجده، آن قدر بلند است که توجّه همه مردم را

به سوی خود جلب کرده است.

براستی چه شده است که حضرت علی علیه السلام این چنین اشکش جاری شده است؟

گوش کن، خود آن حضرت جواب می‌دهد:
 من در سجده مشغول راز و نیاز با خدای متعال بودم.
 و در آن حالت، خواب به چشم من آمد و در خواب، رسول خدا^{صلی الله علیہ و آله و سلّم} را
 دیدم که به من فرمود:
 يا علی!

من مشتاق دیدار تو شده‌ام!
 يا علی! خیلی وقت است که تو را ندیده‌ام.
 خدا به وعده خود در مورد تو، وفا می‌کند.
 من می‌خواستم بدانم که خدا در مورد من، چه لطف و عنایتی نموده
 است.

برای همین از رسول خدا^{صلی الله علیہ و آله و سلّم} سؤال کردم: خدا چه وعده‌ای در مورد من
 داده بود؟

پیامبر^{صلی الله علیہ و آله و سلّم} فرمود:
 خدا وعده کرده بود تا من و تو و همسرت زهرا و فرزندان تو را
 در بهترین مکان بهشت، کنار هم جمع نماید.
 من از رسول خدا^{صلی الله علیہ و آله و سلّم} در مورد شیعیانم سؤال کردم که آنها در کجا
 خواهند بود؟
 آن حضرت فرمودند:

شیعیان، با ما خواهند بود و خانه‌های آنها در بهشت کنار
 خانه‌های ما خواهد بود.

من از پیامبر^{صلی الله علیہ و آله و سلّم} سؤال کردم: جان دادن شیعیان من چگونه خواهد بود؟

آن حضرت فرمودند:

کسی که در هوای گرم تشنه شده باشد هیچ چیز برای او به
دلنشینی آب سرد و گوارا نیست.

مرگ در کام شیعیان تو دلنشین تر از نوشیدن آب گوارا هنگام
تشنگی است.^۱

بار خدایا! ما را در زمرة شیعیان واقعی حضرت علی علیہ السلام قرار ده تا مرگ در کام ما
دلنشین باشد.

آری! کسی که پیرو واقعی آن امام همام باشد مرگ برای او لذتبخش خواهد
بود.

به دیدن آدم چون دوست دارم

آیا موافقی با هم به شهر کوفه، به خانه حضرت علی علیه السلام برویم؟
نگاه کن، آن پیر مرد کیست که آرام آرام به سوی این خانه می‌آید.
او در حالی که از عصای خود کمک می‌گیرد به خانه امام نزدیک می‌شود.
آیا او را شناختی؟
او «حارت هَمْدَانِی» است که به دیدن امام خود می‌رود.
آیا موافقی همراه او باشیم؟
هنگامی که حضرت علی علیه السلام نگاهش به حارت می‌افتد که با این حالت بیماری،
به خدمت او آمده است از او سؤال می‌کند:
حارت! چه چیزی باعث شد که تو به اینجا آمدی؟
حارت می‌گوید:
ای امیر مؤمنان! محبت شما مرا به اینجا کشانده است.
امام می‌فرماید:
ای حارت! آیا مرا دوست داری؟

حارث در جواب می‌گوید:

آری! به خدا قسم من شما را دوست دارم.

من خیلی تعجب می‌کنم که چرا حضرت علی ع، این سؤال را از حارت می‌کند،
معلوم است که حارت همدانی، عشق اهل بیت ع را در سینه دارد و گرنه با این
شدت بیماری به خانه آن حضرت نمی‌آمد.

اما این سؤال امام، حکمتی دارد، خوب است کمی صبر کنیم.

امام چون جواب حارت را می‌شنود می‌فرماید:

اکنون که مرا دوست داری، بدان که مرا در چند جا خواهی یافت:

- آن موقعی که بخواهی جان بدھی و لحظه مرگ تو فرارسد، مرا نزد
خود خواهی یافت و با دیدن شادمان خواهی شد.

- مرا کنار حوض کوثر خواهی یافت که چگونه دوستان خود را سیراب
می‌سازم، ای حارت! مرا آن روز خواهی دید و شادمان خواهی شد.

- روز قیامت مرا خواهی یافت در حالی که «پرچم حمد» را به دست
گرفته‌ام و همراه با رسول خدا ع، از روی پل صراط عبور کرده، به
سوی بهشت می‌رویم و تو آن لحظه نیز شادمان خواهی شد.

حارت همدانی با یک دنیا خوشحالی، خانه امام خویش را ترک کرد، در حالی که
یقین داشت امام مهربان او، در لحظه جان دادن بر بالین او خواهد آمد.

حضرت علی ع هم به وعده خود وفا کرد و لحظه جان دادن حارت، او را تنها
نگذاشت.^۲

آخرین قطره اشک

به من خبر دادند هرچه زودتر خود را به بالین حاج حسین برسانم؛ زیرا او لحظه‌های آخر عمر خود را سپری می‌کند.

حاج حسین یکی از دوستان خوب من بود، فردی مؤمن و معتقد که همواره تلاش می‌کرد به فقرا کمک کند و مشکلی از جامعه خود برطرف سازد. من هرچه سریع‌تر خود را به بیمارستانی که حاج حسین در آن بستری بود رساندم.

همه فرزندان او در آنجا حاضر بودند و آرام‌آرام اشک می‌ریختند؛ زیرا دیگر هیچ امیدی به زنده ماندن او نداشتند.

آنها آخرین توشه‌های خود را از زندگی پدر مهربان خویش برمی‌چیدند، آنها باور نمی‌کردند به این زودی پدر خویش را از دست بدهنند. آری! پدر و مادر نعمت‌هایی هستند که تازمانی که میان ما هستند، قدر آنها را نمی‌دانیم؛ اما وقتی آنها را از دست دادیم، می‌فهمیم ارزشمندترین سرمایه زندگی خود را از دست داده‌ایم.

به هر حال، حاج حسین، در حال جان دادن بود و همه گریه می‌کردند.
در این میان، حواس من به چیز دیگری بود، من به چشم‌های حاج حسین نگاه
می‌کرم و دنبال چیزی می‌گشتم.

آیا شما می‌توانید حدس بزنید من در این میان دنبال چه بودم؟
من به دنبال یک قطره اشک بودم، قطره اشکی که از گوشۀ چشم حاج حسین
جاری شود.

و بالاخره آن قطره را یافتم، زیباترین قطره اشکی که تا به حال دیده بودم.

به نظر شما آیا این اشکِ غم و غصه است؟

آیا حاج حسین ما ناراحت است که اشک می‌ریزد؟

شاید بگویی گریه او برای این است که دیگر فهمیده است باید از همه دوستان
و آشنايان خود جدا شود و تنها به سفر قبر و قیامت برود.
اما این طور نیست، این اشک، اشکِ غم نیست!

این اشکِ شادی و سرور است، این شادمانی است که به صورت این قطره اشک
جلوه کرده است.

و حتماً از سخن من سخت تعجب می‌کنی!

آخر در این لحظه جان دادن، چه چیز دوست‌داشتني پیش آمده است که انسان
به خاطر آن شادمان شود تا آنجاکه اشک شوق بریزد؟

شما تا به حال هر چه در مورد مرگ شنیده‌اید این بوده است که سخت‌ترین
لحظه‌ها برای انسان، موقعی است که انسان می‌خواهد جان بدهد و از این دنیا به
سوی آخرت سفر کند و برای همین می‌گویی: آقای نویسنده! حتماً اشتباه کردی،
آن گریه دوست تو، گریه غم و اندوه بوده است.

حالا که این طور شد من حديثی را برایت نقل می‌کنم:
 یکی از یاران امام صادق علیه السلام از آن حضرت در مورد گریه مؤمن هنگام جان
 دادن، سؤال کرد.

سؤال او این بود: براستی چرا مؤمن هنگام مرگ، اشک می‌ریزد؟
 امام صادق علیه السلام در جواب او فرمود:

آن لحظه‌ای که مؤمن، نگاه می‌کند و می‌بیند رسول خدا علیه السلام، به بالین
 او آمده است، اشک شوق می‌ریزد!

بعد امام صادق علیه السلام فرمود:

آری! انسان هنگامی که عزیز خود را [که به او خیلی علاقه دارد]
 می‌بیند، اشک شوق می‌ریزد.^۳

خواننده محترم!

دوست من، حاج حسین، یک عمر به رسول خدا علیه السلام و اهل بیت علیهم السلام عشق
 می‌ورزید و زندگی خود را وقف خدمت به این خاندان کرده بود، اکنون که همه از او
 دل بریده‌اند، اکنون که دیگر هیچ کس، نمی‌تواند برای او کاری بکند، ناگهان
 چشم خود را باز می‌کند و رسول خدا علیه السلام را کنار خود می‌بیند، پس حق دارد اشک
 شوق بریزد!

جانم به فدای آن چهارده نور پاک که دوستان خود را در سخت‌ترین لحظه‌ها
 فراموش نمی‌کنند!^۴

به سوی ما بستاب!

حتماً تا به حال نام «ابو حمزه ثمالي» را شنیده ايد؟
او يکي از ياران امام سجاد و امام باقر علیهم السلام بود.
او کسی است که دعای امام سجاد علیهم السلام را در شب های ماه رمضان برای ما نقل
کرده است.

ياد شب های ماه رمضان به خير!

نمی دانم به معانی دعا هایی که خوانده ای توجه کرده ای؟
بار خدایا!

اميده ما را ناالميد نکن، ما معصيت کردیم؛ ولی به عفو و بخشش تو
اميده اريم، پس گناهان ما را ببخشای.^۵
بعد از وفات امام سجاد علیهم السلام، ابو حمزه برای دیدن امام باقر علیهم السلام و بیعت با آن
حضرت به سوی مدینه حرکت می کند.
راه طولانی کوفه تا مدینه پیش روی اوست و او اين همه راه را به عشق زيارت
امام خويش، طی می کند.

سفر سخت و طاقت‌فرسایی است، بیابان‌های خشک را باید پشت سر گذاشت.
این سفر مدت‌ها طول می‌کشد؛ اما ابو حمزه، با عشقی بزرگ، قدم بر می‌داردو به
سوی مدینه پیش می‌رود.

دیگر به نزدیکی‌های مدینه رسیده‌ایم، آن سیاهی‌هایی که می‌بینی
نخلستان‌های مدینه است.

اینجا مدینه است، کعبه دل‌های عاشق اهل بیت ﷺ!
ابو حمزه به زیارت قبر رسول خدا ﷺ مشرف می‌شود و در مسجد پیامبر نماز
می‌خواند.

دیگر وقت آن رسیده است که او خدمت امام باقر علیه السلام برسد، برای همین به سوی
خانه امام حرکت می‌کند.

ابو حمزه خدمت امام شرفیاب می‌شود و با نهایت ادب و تواضع در حضور امام
می‌نشیند.

نمی‌دانم چه می‌شود که ابو حمزه به یاد مرگ می‌افتد، شاید او هم از مرگ
هراسی به دل دارد.

برای همین لب به سخن می‌گشاید و می‌گوید:
ای پسر رسول خدا! مرگ برای شیعیان شما چگونه خواهد بود؟
امام در جواب او می‌فرماید:

آیا می‌خواهی تو را بشارتی بزرگ بدhem؟ بدان! هنگامی که مرگ
دوستان ما فرابر سدر رسول خدا ﷺ و امیر مؤمنان علیهم السلام به بالین آنها حاضر
می‌شوند.

رسول خدا در لحظه جان دادن شیعه ما، کنار او می‌نشیند و به او

می فرماید:

آیا مرا می شناسی؟ من رسول خدا هستم!

بدان که آخرت برای تو بهتر از دنیا است.

اکنون دیگر جای هیچ ترس و نگرانی نیست و جز خوبی و خیر

در انتظار تو نیست!

به سوی ما بشتاب.^۶

اشک در چشمان ابوحمزه حلقه زده بود، او در این فکر بود که مرگ برای شیعه

واقعی، چقدر زیبا و دلنشیں است، و براستی این بزرگ‌ترین خبر خوشی است که

ابوحمزه تاکنون شنیده است.

خدا حافظ ای غم و غصه

براستی هدف خداوند از آوردن ما به این دنیا چه بوده است؟
چرا زندگی این دنیا همواره با بلا و گرفتاری آمیخته است؟
حتماً سخن حضرت علی علیه السلام را شنیده‌ای که فرمود:
«دَأْرٌ بِالْبَلَاءِ مَحْفُوفٌ».

این دنیا، خانه‌ای است که همیشه با بلا و مصیبت همراه است.^۷
جالب آنکه هرچه انسان به خدا نزدیک‌تر شود، بلای بیشتری نصیب او
می‌شود.

به نظر شما علّت گرفتار شدن مؤمن به بلا چیست؟ خدا، روح ما را در عالم
قدس و ملکوت خود آفرید؛ ولی او می‌دانست این انسان ممکن است دچار غرور
شود و هیچ چیز مانند این غده سلطانی غرور نمی‌تواند مانع کمال انسان شود.
برای همین بود که خدا روح ما را به این دنیای خاکی آورد، دنیایی که با بلا و
گرفتاری آمیخته است.

در این دنیا، روح ما با این بلاها و گرفتاری‌ها درمان می‌شود و آن بیماری غرور و
خودبینی، آرام آرام از بین می‌رود.

یادت هست چند روز پیش به سر درد شدیدی مبتلا شدی؟ یادت هست که یک درد دندان، چگونه تو را کلافه کرد؟ همه این گرفتاری‌ها مانند پادزه‌های است که روح تو را از بیماری غرور نجات می‌دهد.

آری! حال هرچه به خدا نزدیک تر می‌شود، هرچه در این درگاه مقام بیشتری پیدا می‌کنی، می‌بینی که به بلاهای بیشتری گرفتار می‌شود، همه اینها برای این است که تو می‌خواهی مهمانِ درگاه خداوندشوی، برای همین باید آلودگی‌ها از روح و جان توزدوده شود.

آیا می‌دانی چگونه روح ما از آلودگی‌های گناه و معصیت پاک می‌شود؟ همان طور که جسم انسان با حمام رفتن پاک و تمیز می‌شود، روح انسان هم با قرار گرفتن زیر دوش بلا، پاک می‌شود.

پس از امروز به بعد، با چشمی دیگر به بلا و گرفتاری نگاه کن!
به هر حال، دنیا، جایگاه بلا و گرفتاری مؤمن است و خوشابه حال کسی که این مرحلهٔ زندگی خود را با سعادت پشت سر بگذارد و با خوشحالی تمام به سوی سفر آخرت برود.

امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

چون لحظهٔ مرگ مؤمن فرامی‌رسد ندایی به گوش او می‌رسد که از غم و غصهٔ دنیا راحت شدی.^۸

آری! موقعی که مرگ فرا بر سد پایان گرفتاری و بلای مؤمن است، او دیگر پاک شده و روح او صفا پیدا کرده و مانند پرنده‌ای که اسیر قفس بوده است آزاد می‌شود و دعوت خداوند را اجابت می‌کند.

مؤمن در لحظهٔ مرگ از همه آلودگی‌های روحی پاک شده است و اکنون می‌تواند در عالم ملکوت به کمال خود ادامه دهد.

آمده‌ام تا تو را یاری کنم

«عُقبه» یکی از یاران امام صادق ع بود و به آن حضرت بسیار علاوه داشت.

او یک روز همراه دوست خود «مُعلّی» به خانه امام صادق ع رفت.

امام صادق به عُقبه فرمود:

ای عقبه! آگاه باش که خداوند متعال، فقط اعمال شیعیان ما را قبول

می‌کند و اعمال دشمنان ما مورد قبول درگاه خداوند واقع نمی‌شود.

به خدا قسم! شیعه ما لحظهٔ جان دادن، با منظره‌ای رو به رو می‌شود که

او را بسیار خوشحال می‌کند و باعث روشنی چشم او می‌شود.

امام صادق ع چون سخن‌ش ب اینجا رسید سکوت کرد.

براستی شیعه اهل بیت ع در لحظهٔ جان دادن چه می‌بیند و چه می‌شنود؟

چرا امام صادق ع پرده از این راز برنمی‌دارد؟

همه آنها یکی که نزد امام هستند مانند تو مشتاق‌اند تا بقیه کلام امام صادق ع

را بشنوند.

نمی‌دانم چرا امام صادق ع به سکوت خود ادامه می‌دهد.

عُقبه می‌گوید:

من به امام صادق علیه السلام عرض کردم:

ای پسر رسول خدا!

لحظه جان دادن، شیعه شما چه چیزی می بیند؟

امام در جواب او فقط پاسخ می دهد که شیعه ما می بیند آنچه را باید ببیند.

عقبه یازده بار سؤال خود را تکرار می کند و هر بار هم فقط همین جواب کوتاه را از امام صادق علیه السلام می شنود.

براستی چرا امام در این یازده بار، جواب عقبه را به صورت کامل نمی دهد؟

آیا امام می خواهد ببیند میزان عشق و علاقه عقبه به فهمیدن معارف دین تا چه اندازه است؟

براستی کدامیک از ما این چنین، مشتاق شنیدن حدیث بوده ایم؟

لحظاتی می گذرد، این بار امام صادق علیه السلام، عقبه را صدای زندو به او می فرماید:
ای عقبه!

تو آنقدر سؤال را تکرار کردی که تا جواب خود را نشنوی آرام
نداری.

عقبه پاسخ می دهد:

ای پسر رسول خدا!

آنچه از شما می شنوم جزء دین من است و من حاضر می خود را در
راه دین خود بدhem!
خواننده محترم!

ببین که شیعیان واقعی چگونه بودند و چقدر به فهمیدن، اهمیت می دادند و آن
را جزء دین خود می دانستند!

براستی جامعه ما چقدر از دین واقعی فاصله گرفته است، در آن روزگارها، هرچه

یک نفر به اهل بیت ﷺ نزدیک تر می‌شد عشق و شوقش به شنیدن و فهمیدن
نیز بیشتر می‌شد؛ اما چه شده است که عده‌ای در جامعهٔ ما خیال می‌کنند هرچه
به اهل بیت ﷺ نزدیک تر شوند باید دیوانه تر شوند!
به‌هرحال، عُقبه در حضور امام اشک ریخت و گریه کرد!
این گریه برای این است که او می‌خواهد حدیث و کلام امام صادق ﷺ را به
صورت کامل بشنو!
خدایت رحمت کند ای عُقبه!

تو چه تصویر زیبایی از شیعهٔ واقعی برای تاریخ ترسیم کردی!
و شاید اگر امام صادق ﷺ در همان لحظه‌اول، جواب عُقبه را می‌داد، این تصویر
زیبایی عشق به شنیدن حدیث در تاریخ ثبت نمی‌شد.
امام صادق ﷺ چون گریهٔ عُقبه را می‌بیند رو به او می‌کند و سخن خویش را
ادame می‌دهد:

شیعهٔ ما در لحظهٔ جان دادن، دو نفر را می‌بیند!
آن‌گاه عُقبه این سؤال را مطرح می‌کند که شیعهٔ واقعی در لحظهٔ جان دادن، چه
کسانی را می‌بیند؟

امام صادق ﷺ در پاسخ او می‌فرماید:
شیعهٔ ما، در لحظهٔ آخر، رسول خدا ﷺ و امیر مؤمنان علیه السلام را می‌بیند.

عُقبه می‌پرسد:
آیا پیامبر ﷺ و حضرت علی علیه السلام با مؤمن سخنی هم می‌گویند؟
امام می‌فرماید:
آری! پیامبر ﷺ و حضرت علی علیه السلام، نزد مؤمن حاضر می‌شوند، رسول
خدا ﷺ می‌آید و کنار مؤمن می‌نشیند و حضرت علی علیه السلام پایین پای

مؤمن، می‌نشینند.

خواننده محترم! آیا شما به عیادت بیماری رفته‌اید که به او خیلی علاقه داشته باشید، حتماً کنار او می‌نشینید و سعی می‌کنید صورت خود را به صورت او نزدیک کنید، برای همین خم می‌شوید و درحالی که به او نزدیک شده‌اید با او سخن می‌گویید.

امام صادق علیه السلام در ادامه سخن خود می‌فرماید:

آن وقت رسول خدا علیه السلام به بالین مؤمن می‌آید، آن حضرت صورت خود را نزدیک صورت مؤمن برده، به او می‌فرماید:

ای دوست خدا! تو را بشارت باد که من رسول خدا هستم.

آگاه باش که من برای تو بهتر از همه دنیا هستم!

بعد از آن رسول خدا از کنار مؤمن بر می‌خیزد و حضرت علی علیه السلام کنار مؤمن می‌نشیند و به او می‌فرماید:

ای دوست خدا! شاد باش و غم مخور که من همان علی بن ابی طالب هستم که همواره مرا دوست می‌داشتی.

من آمده‌ام تا تو را یاری کنم.^۹

جانم به فدای تو ای مولای مهربان که در آن لحظه حساس، دوستان خود را تنها نمی‌گذاری!

سخن امام صادق علیه السلام تمام می‌شود و اشک در چشم عقبه حلقه می‌زند، او در این فکر است که چه موقع لحظه مرگ او فرامی‌رسد تا جمال رسول خدا علیه السلام و حضرت علی علیه السلام را نظاره گر باشد.

با آن اضطراب بزرگ چه کنم؟

یکی از نیازهای عاطفی انسان، نیاز به دوست داشتن است به این معنی که انسان همواره سعی می‌کند به محبوبی عشق بورزد و احساس زیبایی عشق خویش را نسبت به او نشان بدهد.

سلامت روانی انسان در گرو برآورده شدن این نیاز است و معمولاً انسان‌هایی که نتوانسته‌اند برای خود محبوبی راستین بیابند دچار مشکلات روحی می‌شوند؛ چراکه روحیه لطیف دوست داشتن از وجود آنان رخ بر می‌بندد و با یک خلا عاطفی رو به رو می‌شوند.

انسانی که گرفتار زندگی ماشینی شده است و همواره خود را اسیر تکنولوژی می‌بیند نیاز بیشتری دارد که به محبوبی عشق بورزد.

اما سخن اینجاست که هرچه این محبوب کامل‌تر باشد انسان نیز به کمال بیشتری کشیده می‌شود.

در دستورات دینی ما همواره به این نکته اشاره شده است که محبت به اهل‌بیت علیهم السلام اساس دین است و در واقع این محبت، تنها سرمایه جاودانی ما

است، به گونه‌ای که این محبت در دنیا برای ما آرامش و صفائ روح را به ارمغان می‌آورد و در آخرت هم باعث نجات ما خواهد شد.^{۱۰}

به‌حال، عشق به چهارده معصوم علیهم السلام، سرمایه‌گران قدری است که به ما ارزانی شده و ما باید شکرگزار آن باشیم و تلاش کنیم از این سرمایه، برای رشد و تعالی خود و جامعه، بهره ببریم.

سؤال این است که ما چه موقع به محبت اهل بیت علیهم السلام، بیشتر نیاز داریم؟

آیا مایل هستید جواب این سخن را از امام صادق علیه السلام بشنوید؟

آن حضرت به شیعیان خود فرمودند:

در موقع جان دادن، آن لحظه‌ای که روح از جسم شما خارج می‌شود،

به محبت ما، بیشترین نیاز را خواهید داشت.^{۱۱}

اکنون تصور کن، آن لحظه‌ای که مرگ فرارسیده و عزراeil برای قبض روح
آمده است.

آن موقعی که دیگر زبانت بند آمده است و قدرت حرف زدن نداری!

آن زمانی که هیچ‌کس از فرزند و همسر و دوست نمی‌توانند به تو کمک کنند!

در آن هنگام، دنیا در چشم تو تیره و تار می‌شود و آرام‌آرام باید از این دل

بکنی و به دنیای تازه‌ای قدم بگذاری که نسبت به آن هیچ شناختی نداری!

درست در همان لحظه است که محبت و علاقه تو به اهل بیت علیهم السلام، مایه نجات

تو می‌شود و غم از دل تو می‌زداید، چرا که این عشق به اهل بیت علیهم السلام، گنجی

بزرگ است که در قلب خود پس انداز کرده‌ای.

آیا به یاد می‌آوری هر وقت ماه محرم می‌شد در مجالس عزاداری امام

حسین ﷺ شرکت می‌کردی و به عشق اهل بیت ﷺ، اشک می‌ریختی؟
 یادت هست چگونه با سختی به سفر کربلا رفتی و ضریح شش گوشۀ امام
 مظلومان را زیارت کردی؟

آن کارهای زیبای تو همه در این لحظه جان دادن برای تو فایده‌ای بس بزرگ
 دارد و آن فایده این است که ترس از مرگ را از دل تو می‌زداید.

چرا امام صادق علیه السلام خود، عشق به اهل بیت ﷺ را مایه برطرف
 شدن ترس از مرگ معرفی می‌کند و نسبت به بقیه فایده‌های این محبت سکوت
 می‌نماید؟

من مدت زیادی به این موضوع فکر کردم و به این نتیجه رسیدم که در آن
 لحظه‌های حساس جان دادن، هیچ‌چیز مانند محبت به اهل بیت ﷺ به درد ما
 نمی‌خورد.

آری! در آن لحظه، محبت اهل بیت ﷺ کار خود را می‌کند و این ترس و
 اضطراب را برطرف می‌کند.

امروزه روان‌شناسان برای درمان اضطراب در زندگی، مطالعه و تحقیق کرده و
 به نتایج جالبی هم رسیده‌اند.

اما مطالعات آنها هرچه خوب باشد فقط در محدوده همین زندگی دنیا ای است و
 نمی‌تواند آن اضطراب بزرگ لحظه جان دادن را برطرف کند.

براستی اگر بخواهیم برای رفع اضطراب کاری بکنیم خوب است بکوشیم تا آن
 اضطراب بزرگ را درمان کنیم! اضطراب لحظه جان دادن!
 مكتب شیعه برای درمان آن اضطراب بزرگ نسخه‌ای زیبا پیچیده است.

از امروز بیاییم در عشق و محبت خود به اهل بیت علیه السلام راستین باشیم و تلاش کنیم شیعه واقعی آنها باشیم و گرد معصیت و گناه نگردیم.

و اگر اهل بیت علیه السلام را دوست داشته باشیم، دیگر در لحظه جان دادن، هراسی نخواهیم داشت؛ چراکه به بالین ما عزیزی می‌آید که از همه روان‌شناسان دنیا بهتر است!

او می‌آید تا اضطراب ما را درمان کند، او قدرتی خدایی دارد، کلام او اثری عجیب دارد!

اصلاً دیدن او، درمان هر غم و اندوهی است و زیارت شادمانی را به دل می‌آورد.

نمی‌دانم او را شناختی یانه؟

کسی که تو یک عمر دم از عشق و محبت او زدی، اکنون که می‌خواهی جان بدھی تو را تنها نمی‌گذارد!

این لحظه، لحظه تنهایی تو است و او خود می‌داند که تو چقدر به نگاه او محتاج هستی!

برای همین به کمک تو می‌آید و با تو سخن می‌گوید که نترس من با تو هستم! و آن لحظه‌ای که تو صدای او را بشنوی و جمالش را ببینی، دیگر غمی به دل نداری، مرگ برای تو شیرین می‌شود؛ چراکه در لحظه جان دادن، محبوب خود را می‌بینی، صدایش را می‌شنوی، بوی خوش او را احساس می‌کنی، مهربانی او را نگاه می‌کنی!

و اشک شوق می‌ریزی؛ چون باور نمی‌کنی که مولايت این قدر مهربان باشد که

بر بالین تو بباید!

و تو باور نمی‌کنی که مولایت، مهمانت شده باشد.

در حیرتی بس بزرگ باقی می‌مانی!

ماندهای چه کنی، چه بگویی!

ومولای تو که این صحنه را می‌بیند به تو می‌گوید:

من همان علی بن ابی طالبی هستم که همواره دوستم می‌داشتی.^{۱۲}

واکنون شک تو به یقین مبدل گشته است. آری، مولایت به دیدارت آمده است

و تو فقط اشک می‌ریزی!

به صورت مولای خود خیره می‌شوی و با قطرات اشک از او تشکر می‌کنی!

تو سعادتمند شدی!

نمی‌دانم مرا می‌شناسی یا نه؟

من «سعیدبن یسار» هستم و در شهر کوفه زندگی می‌کنم و از شیعیان
اهل بیت علیهم السلام بوده و بارها خدمت امام صادق علیه السلام رسیده‌ام و از آن حضرت احادیثی
را نقل کرده‌ام و همه علمای شیعه، مرا شخصی راستگو و مورد اعتماد می‌دانند.^{۱۳}
آیا می‌خواهید شما را باز کریا آشنا سازم؟

«زکریابن سابور» یکی از دوستان بسیار صمیمی من بوده و او هم انسانی مورد
اعتماد است.^{۱۴}

من و او روزگاران زیادی را با هم سپری کردیم و در راه نشر احادیث و سخنان امام
صادق علیه السلام تلاش‌های زیادی نمودیم.

چند روزی است که زکریا در بستر بیماری است و من گاه به او سر می‌زنم؛ اما
امروز خبردار شدم که حال او بدتر شده است و برای همین باعجله خود را به خانه
او رساندم.

هنگامی که وارد خانه او شدم، دیدم فرزندان و دوستان، گردان و جمع شده‌اند و گریه

می‌کنند.

من از دیدن این صحنه بسیار ناراحت شدم؛ چراکه من یکی از بهترین دوستان خود را از دست می‌دادم.

جلو رفتم و کنار بستر او نشستم، هرچه با او سخن گفتم جوابی نداد، برای همین اشک در چشمان من حلقه زد.

اما ناگهان دیدم زکریا دست راست خود را باز کرد و به سوی بالا آورد، مثل اینکه می‌خواست با کسی دست بدهد.

و بعد یک جمله گفت:

دست من سعادتمند شد یا علی!

من منظور او را نفهمیدم، براستی منظور او چه بود؟

او با چه کسی سخن گفت؟

در آنجا کسی که نام او علی باشد نبود.

من در این فکر فرورفته بودم که معنای این کار زکریا چه بود.

بعد از لحظاتی روح زکریا به سوی عالم باقی شتافت و صدای گریه و ناله از منزل او بلند شد.

وقتی مردم خبر وفات زکریا را شنیدند، جمع شدند و ما بدن او را غسل داده، کفن کردیم و بدن او را به خاک سپردیم.

اما برای من این سؤال مانند یک معما بی جواب باقی ماند که آن لحظه آخر عمر، زکریا با چه کسی حرف زد؟

منظور او از آن جمله چه بود؟

با خود گفتم خوب است به مدینه سفر کنم و به زیارت امام صادق علیه السلام شرفیاب

شوم و امام خود را ملاقات کنم و از آن حضرت درباره جریان زکریا، توضیح
بخواهم.

بنابراین برای سفر به مدینه آماده شدم و به سوی مدینه حرکت کردم.
بعد از زیارت قبر رسول خدا^{صلوات‌الله‌علی‌ہ}، به خانه امام صادق^{علی‌ہ السلام} شرفیاب شدم و بعد از
سلام و عرض ادب، خدمت حضرت نشستم.

گویا خبر وفات زکریا به امام صادق^{علی‌ہ السلام} رسیده بود، پس آن حضرت فرمود:
به من خبر بد که هنگام جان دادن زکریا، از او چه شنیدی؟
من گفتم:
آقای من!

من در آخرین لحظات، بر بالین زکریا حاضر بودم، او دست خود را باز
کرد، گویی می‌خواست با کسی دست بدهد و بعد چنین گفت:
دست من سعادتمند شد یا علی!

امام صادق^{علی‌ہ السلام} فرمود:
به خدا قسم، در آن لحظه زکریا، حضرت علی^{علی‌ہ السلام} را دیده است!
حالا من فهمیدم که منظور زکریا چه بوده است!
زکریا در لحظه مرگ، حضرت علی^{علی‌ہ السلام} را دیده بود؛ چراکه آن حضرت به شیعیان
خود قول داده است در لحظه جان دادن به دیدن آنها بباید!
خوشابه حالت ای زکریا که در لحظه جان دادن مولای خود را دیدی و جان
دادی!
چرا من از این نکته غافل بودم!
زکریا در لحظه جان دادن با حضرت علی^{علی‌ہ السلام} حرف می‌زد!

آری! او دست خود را باز کرد چون می خواست با حضرت علی علیه السلام دست بدهد و
چون دست او در دستان مهربان مولا^یش قرار گرفت گفت:
دست من سعادتمند شد!

او گرمای مهربانی و وفاداری مولا^ی خویش را با دست خود لمس کرد؛ برای
همین بود که با آن جمله از سعادت خویش خبر داد.^{۱۵}